

the 1990s, the number of people with a diagnosis of schizophrenia has increased in the United Kingdom (Meltzer and Peckham 1999). The prevalence of schizophrenia is estimated to be 1% of the population (Meltzer and Peckham 1999).

There is a growing awareness of the need to improve the lives of people with schizophrenia. The World Health Organization (WHO) has developed a 'recovery paradigm' for people with schizophrenia (Meltzer and Peckham 1999). This paradigm emphasizes the importance of social and psychological recovery, as well as the need for a supportive environment.

One of the key components of the recovery paradigm is the need for a supportive environment. This environment should be one that is safe, secure, and provides a sense of community. It should also be one that is tailored to the needs of the individual.

One way to create a supportive environment is through the use of self-help groups. These groups provide a safe and secure space for people with schizophrenia to share their experiences and support each other. They also provide a sense of community and a sense of belonging.

Self-help groups can be particularly beneficial for people with schizophrenia who are experiencing social isolation. They provide a chance for people to connect with others who understand their experiences and can provide support and encouragement.

There are many different types of self-help groups, and they can be tailored to the needs of the individual. Some groups focus on specific issues, such as medication management or social skills training. Other groups are more general in nature and provide a supportive environment for people to share their experiences.

Self-help groups can be a valuable resource for people with schizophrenia. They provide a safe and secure space for people to share their experiences and support each other. They also provide a sense of community and a sense of belonging.

There are many different types of self-help groups, and they can be tailored to the needs of the individual. Some groups focus on specific issues, such as medication management or social skills training. Other groups are more general in nature and provide a supportive environment for people to share their experiences.

Self-help groups can be a valuable resource for people with schizophrenia. They provide a safe and secure space for people to share their experiences and support each other. They also provide a sense of community and a sense of belonging.

There are many different types of self-help groups, and they can be tailored to the needs of the individual. Some groups focus on specific issues, such as medication management or social skills training. Other groups are more general in nature and provide a supportive environment for people to share their experiences.

Self-help groups can be a valuable resource for people with schizophrenia. They provide a safe and secure space for people to share their experiences and support each other. They also provide a sense of community and a sense of belonging.

There are many different types of self-help groups, and they can be tailored to the needs of the individual. Some groups focus on specific issues, such as medication management or social skills training. Other groups are more general in nature and provide a supportive environment for people to share their experiences.

Self-help groups can be a valuable resource for people with schizophrenia. They provide a safe and secure space for people to share their experiences and support each other. They also provide a sense of community and a sense of belonging.

OYLUM YILMAZ • gerek hayat

OYLUM YILMAZ ERİŞ İstanbul Büyükkada'da doğdu. Büyükkada İlkokulu ve İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi mezunu. İlk romanı *Cadı* (Sel Yayıncılık) 2012 yılında yayımlandı.

İletişim Yayınları 2456 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 421

ISBN-13: 978-975-05-2168-3

© 2017 İletişim Yayıncılık A. Ş.

1. BASKI 2017, İstanbul

EDITÖR Levent Cantek

KAPAK Deniz Karagül

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Nebiye Çavuş

BASKI Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 12064

Litros Yolu, 2. Matbaacılar Sitesi, B Blok, 6. Kat, No: 4NB 7-9-11

Topkapı, 34010, İstanbul, Tel: 212.613 38 46

CILT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 11935

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,

Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721

Binbirdirek Meydanı Sokak, İletişim Han 3, Fatih 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

OYLUM YILMAZ

gerçek hayat

Mahir'e...

Bölüm başlarındaki epigraflar Melih Cevdet Anday'ın *Teknenin Ölümü* adlı kitabındaki şiirlerden alınmıştır.

Güneşim derdi bana. Güneşim, ayım, gecemin aydınlığı, derdi. Onu elinden tutup karanlıklara indirdim, onu karanlığa verdim, onu karanlığın kendisi yaptım diye, derdi. Ruhunun tüm zayıflığı, benliğinin tüm zaafı ve hayatının tüm o zavallı, hesapçı umutları uğruna, derdi...

Ateşte kül, günde gölge, ekmekte küf, nefeste zehir ettim ben de onu...

O, karanlıklarda dolaşıp beni ve benliğini arayandır şimdi. Günlerin gölgesi içinde dolaşan, kendi içine dolanan, kaybolan aşkımıza yanan... Hangi hikâyeye, hangi hikâyemiz, diye seslenip duran...

O, benim aradığımdır şimdi, bize tüm kapıların kapalı olduğu evin bahçesinde, kökleri temeli çatırdatan ağacın sürgünlerinde, başıboş esen rüzgârın sesinde...

Sesler... Sesler ellerimin arasından çıkar benim, parçalanır, bölünür, çoğalır. Rüzgâra, suya, nefese, taşın ağırlığına, günlerin ışığına, ayın karanlığına çarpar, kırılır. Bana ellerimi verdi.

Sözler... Sözler düşleridir onun; alay eder, kahkahalar attırır. Haykırır, isyan ettirir. Âşık eder, peşine düşer. Ona düşlerini verdim.

“Yazgın karanlığımdır,” derdi bana, “ellerinin arasından çıkardığın her ses, geçmişin yalanı, geleceğin hakikatiyken, beni bulamayacaksın. Ellerin arasından yükselen her ses, anlatırken hikâyemi, beni arayacaksın. Çünkü Mecnun’un yanaklarından düşen her damla cazırdayarak buharlaşmakta hâlâ çöllerin kumlarında; İlyas’ın yeşilleri henüz solmadı; buğday başakları kuruyor, temmuz karanlıklarda bekliyor diye âşığı, ekmek yemeyenler ve kan misali şarap içmeyenlerle dolu bu dünya hâlâ. Masalların gölgeleri düşüyor çünkü hayatlara. Çaren yok, beni arayacaksın.”

Camı cehenneme masalların dedim tam burada. Hangi aşk aramazdı kahramanını, durdum ve vazgeçtim güya aramaktan, bıraktım sen bulasın beni diye, unuttum hepsini, seni, hikâyeni, sesini.

Sevgilim, aydınlığım ve karanlığım, zaafларım ve hesaplarım, yaz, söyle, anlat, nasıl öldürdüm ben seni?

maceraya çağrı

uyandım baktım ki büyümemişim

Babam olsa at hırsız kılıklı derdi, ben de o anda içimden haydut gibi diyorum, haydut haydut. Haydut gibi, karşısında oturduğum kahveci. Geniş omuzlu, kel kafalı, uzun boylu ya boyu yamuk, kel kafası yamuk, omuzları bile sanki çarpık çurpuk. Hele o gülüşü yok mu, yamuk olmayan tek yerinden çıkan, o haince, pislikçe sırıtışı; yamuk. Gülümseyerek “anlaştık” derken içimden ardı ardına sıralıyorum at hırsız, haydut, kışt kışt... Biliyorum, bunun babası da böyle, evi görmeye gittiğimde karşılaşmıştık onunla da ilkin, içime polis ruhu mu giriyor ne, kelepçe olsa bileklerine takıp ekip otosuna kafalarından bastırarak bir bindirsem şunları baba-oğul, bir atsam içeri, arzın merkezine doğru ta diplere diplere itsem, nasıl bir ohh çekeceğim... En az otuz yılı var, hamallık, aracılık, tefecilik, emanetçilik yapa yapa, onu bunu çarpa çarpa, bir vakitler, şehrin düşkünlerinden, düşmüşlelerinden başka kimselerin uğramadığı bu semti merdivenaltıküfü, karanlıgabakanodapenceresihavasızlığı demeden; daire daire, dükkân dükkân, apartman apartman, ele geçirmişler baba-oğul. Ne madamların ah'ları kalmış alınmadık ne

yenmedik esnaf, emekçi hakkı ne de işini bilmez eski İstanbullu mirasçedilerin elindeki avcundaki... İçlerine işlemiş kıtipiyosluk, ne kadar paralanırlarsa paralansınlar, ortalıkta partal partal dolaşmadan edemezler. Öyle filmlerdeki, hikâyelerdeki sinsî üçkâğıtçı herifler gibi ufak tefek de değiller, koca koca omuzları, iri iri elleri kollarıyla tipsiz tipsiz, insanın gözüne gözüne girerler, üzerine başına gelirler. Bunlardan kiraladım işte bin bir rica ve yalvarmayla, aman da araya tanıdıklar falan sokmayla depodan bozma şu küçük biçimsiz evi. Gören de sevap işliyor sanır babacıkla oğulcuk, ev mi ne evi? İçinde banyosu mutfağı olmayan yere ne denir ki? Düpedüz dam. Paraydı parasızlığı fark etmez, içim ezik bir kere benim ezik büzük, öyle tatlı tatlı gülücüklerle minnettarlığımı bildirip neyin depozitosuysa verip damın anahtarını hanım hanım aldım böylece. Hanımefendilik, bir zarif yoksulluk hali, varlıkta ya da yoklukta fark etmez, dünyayı ezilene, şanslıysan ezene kadar alttan almak hali... Fransız balkonlu damım... Sonrası malum, evi aylarca uğraşip hale yola sokacağım, derken ne göreyim, kiram üç misline çıkmış bir yılda. Emek vermek her zaman itinayla cezalandırılır bu şehirde. Neyse... Çukurcuma ne ki? Hepi topu dört-beş sokaklık semt; İstanbul'un o dünyada hiçbir yerlere benzemediğini sandığım semt anlayışının şahikası. Gündüzleri eskiciden bozma güya antikacıları, turşucusu, eski ecza kokan eczacısı, piyano tamircisi, bakkalı, efendiden manavı olan kısmen mutena, hali vakti mutedil, nezih bir semt havası; geceleri vampirizmin ayak seslerinin adımbeadım duyulduğu gotik romans tadında yoz bir sarsıntı. Androjen meleklerin cirit attığı gölgelerde, apartman aralarında iştahı hiç azalmayan hüzünlü bir beden ve arzu pazarlığı... O evde, o gecelerde karıştım işte ben kırklara. Kırklar, ne ölü ne diri olanlar hani, hani düpedüz hayalet olanlar Çukurcuma'yı fırsat bilip sızdılar ölümden beter hayatıma... Ölümden beter haya-

tımın yıldızlarından bu at hırsız baba-oğulu her ay göreceğim tabii, yapacak bir şey yok. Ay başı geldi mi, o pis, o acı çaylarından içe içe, nereden bulduğumu kim bilir, paralarını içim ezile ezile sayacağım yamuk ellerine. Hele kira vermede aybaşlarını bir geçirdim mi, pis çayları da yok! Asıl yükleri yamuktu ya, neyse...

Ben işte evvela bunlardan şüphelendim, evi öyle böyle adam ettim, arada kiranın günleri de geçiyor hem, tıynet-sizler, kahvede para basarlar, günlerini daire daire dolaşp kira toplamaya harcarlar, yine de üçün beşin hesabını yaparlar, beni koymak için kapının önüne, kaçırmak için belli, gecenin ikisi dedin mi başlıyor müzik sesi, derinden derine. Apartman no:1 kat:2. Ne bileyim, Schubert, *Bitmemiş Senfoni do minör opus no: 5*. Sanki baba-oğul o koca yamuk omuzlarını dayamışlar birbirlerine, hemen karşıkı eskiciden aldıkları elden düşme anam babam bir kasetçaların pileyine basıyorlar parmak birliğiyle. Müzik de klasik ya, onlara korkunç gibi geliyor herhalde, hiç olmazsa en azından ürpertici bir şey, uygundur eve de, semte de diye. Apartmanın sadece şapkacı dükkânının deposuna açılan o metruk girişinde, kedi sidiği, küf ve onlarca yılın zeytinyağında kavrulmuş nice orta boy soğanının kokusunun eşsiz karışımını soluya soluya, yamuk yumuk, sırta sırta veriyorlar sesi, veriyorlar sesi üzerime. Böyle sandım önce, kulak vermedim, kulak asma-dım hiç. Ama yine de ne olur ne olmaz bir yoklayayım, hafiften bir ayar çekeyim istedim. Ay ortasıydı, sonuydu falan demeden gidip oturdum Para Basan Pis Çay Bardakları Kahvesi'ne, şöyle تنها öğle saatlerinde, üst üste. Dik dik baktım gözlerine at hırsız ev sahibi oğlun. Ne yaptığınızı biliyorum ve hiç heveslenmeyin korkmuyorum, diyordu mağ-rur bakışlarım. O garip triko bozması, rengi kaçık yeleşinin üzerindeki kepeklerden al alabilirsen tabii gözlerini, yine de yılmadım, herifin bir süre sonra “ulan acaba mı, olur mu

olur” demeye başlayan yılışık bakışlarına, hafiften sırnaşmalarına katlandım. Yetinmedim bununla da, işi abarttım, sanki birileri beni arıyormuş gibi miadı daha o zamandan dolmuş teknoloji döküntüsü cep telefonumla olmayan konuşmalar yaptım kendi kendime, hani güya gözdağı niyetine. “Ay evet evet, bu geceki klasik müzik konseri di mii, gelmez miyim geliyorum tabii, kaçırmam ben bilirsin, klasik müzik dedin mi akan sular durur, geçen geceki opera mı, ah demek sen kaçırdın şekerim şahaneydi, şahaneydi,” diye bas bas bağlamak suretiyle ve böyle böyle her gün tekrarlanan klasik müzik içerikli hayali sohbetlerle kahveyi inlettim. Ama yok, tık yoktu. Dediğim gibi, ilgisiz bakışlar şehvi niyetlere, nihayetinde de “mezczup zaar, ilişmeyelim”lere dönüştü gözümün önünde. Kulağıma her gece biteviye çalınan müziğin gizemini yanlış yerde aramış, yanlış yerde aramakla da kalmamış, zaten pamuk ipliğine bağlı “ilk etapta gözden çıkarılacak kiracı” mevkiimi daha da zayıflatmıştım. Bu çok sarsmamıştı beni, şehrin hâlâ en tercih edilmeyen semtinin kıyısında köşesinde yaşamaya çalışmak, hayatla kurduğum zayıf bağı güçlendirmeye pek de yetmiyordu zaten. Gelgelelim kırklara karışıyor olmak, işte o yoksulluğun da, tutunamışlığın da, yalnızlığın da bir adım ötesindeydi. Bu saydıklarım gün gelir bir ince ümit, değişirdi belki. Ama batını tarafa geçen birinin bir daha geri döndüğü, ne yazık ki ve evet çok iyi bilinir ki, hiç görülmemiştir.

* * *

Ölümden beter hayatımda yalnızdım ben. Nasıl böylesine yalnız kalmıştım, bana kalırsa hiç belli değildi. Üç-beş parça arkadaşım ve ailem hayatın getirdiği mantıklı açıklamalarla, ve elbette benimle ilgisi olmayan çeşitli sebeplerle uzağıma düşmüşlerdi. Ölümden beter hayatımda yoksuldum ben. Nasıl böylesine yoksuldum, işte bunun sebebi çok belliydi,